

REVISTA VÂNĂTORILOR

Organ Oficial al Uniunii Generale a Vânătorilor din România

Recunoscută Persoană Morală prin legea din 1 Mai 1923

SEDIUL „UNIUNII“ Bulevardul CAROL, No. 30

*M. S. Regele și A. S. R. Principele Carol
la vânătoarea de capre negre din muntele Retezatul*

(Vezi explicația)

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE :

Inalt Președinte de onoare: A. S. R. Principele Moștenitor al României

PREȘEDINȚI DE ONOARE: Mihail Sutz, Mihail Pherechydé și Antoniu Mocsony.

VICE-PREȘEDINȚI: Nicolae Racottă și Dr. Gh. Nedici.

MEMBRII-CONSILIERI: Dr. C. Andronescu, Principele George Val. Bibescu, Dinu I. C. Brătianu, Dr. I. Bejan, D. Biju (pentru Banat) I. Brătescu-Voinesti, Lt. Col. Sebastian Brândușa (pentru Transilvania) Dr. I. E. Costinescu, General Cotescu, S. Dragomir, Prof. Univ. (Cluj), Mih. Sc. Pherechydé, Gr. N. Grecianu, General I. Gârleșteanu, Prof. Dr. Ernest Juvara, Prof. Dr. Amza Jianu, G. Lakeman-Economu, Principele Jean Callimachi, H. Cavalier de Miuli (pentru Bucovina), General G. G. Manu, Prof. Dr. N. Mețianu, Dimitrie I. Niculescu, George A. Piagino, Nicolae Săulescu, George Schina, Dr. L. Scupiewski, Ștefan Șendrea, I. Sagasta-Bălănescu, Vasile Ștefan, Prof. Dr. G. Slavu, Colonel C. V. Sterea, Sever Tipeiu, Prof. Dr. G. Udrișchi.

CENSORI: Diamandi Manole, N. Calerghy, M. Flechtenmacher, C. Georgescu, S. Bodnărescu.

PREȘEDINTE: Dinu R. Goleșcu.

SECRETAR-GENERAL: C. G. Alexianu.

UNIUNEA GENERALA

A

VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Recunoscută Persoană Morală prin legea din 1 Mai 1923

Sub Înalta Protecție a M. S. Regelui

Sediul: Bulevardul Carol, 30

Scopurile sale cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de vânătoare se pot grupa în jurul ei

Membrii activi: plătesc taxă de înscriere 100 lei
Cotizație anuală 50 „
Membrii aderenți „ taxa de înscriere 40 „

Statutele U. G. V. R. se trimit D-lor membrii la cerere contra 5 Lei în în mărci poștale

Abonamentul la „Revista Vânătorilor“ este obligatoriu pentru toți membrii Uniunii

„REVISTA VÂNĂTORILOR“

ORGAN OFICIAL AL UNIUNII
GENERALE A VANATORILOR din România

Publică: articole cu subiecte pur vânătorești; dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoarei; lista contraveniențelor la legea de vânătoare; dări de seamă a societăților de vânătoare, etc., etc.

— Abonament 50 lei anual —

— Primește ananțieri co- —
merciale

Sediul U. G. V. R. Bulevardul Carol 30.

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

Recunoscută Persoană Morală prin legea din 1 Mai 1923

Sub Înalta Protecție a M. S. Regelui

Înalt Președinte de Onoare A. S. R. Principele Moștenitor al României

SEDIUL: B-dul Carol No. 30. — ORELE DE BIROU 3-7 d. a.

„HUBERTUS“

Magazin cu articole fotografice, de vânat și de sport
Alba-Iulia

Sucursala: București, Splaiul Kogălniceanu 35. Tel. 42/21 — Expositura: Viena III Keilgasse No. 4 Berlin-Schöneberg

Depozit permanent de articole fotografice pentru amatori și profesioniști, articole de vânat și sport

Secțiunea fotografică:

Artiștii și amatorii serioși întrebunțază exclusiv:

Camera și plăcile „HUBERTUS“

Cliseu Ultra-Rapid pentru ateliere

„ Extra-Rapid pentru amatori.

Fabricatele Fotochimice „TIP-TOP“ garantează reușita deplină.

Hârtia și cărțile poștale bromură mărcile: „BEFA“ și „ELEPHANT“ sunt foarte căutate.

Pentru speciale lucrări de artă, întrebunțază atât specialistul cât și amatorul numai: Hârtia și cărțile poștale „HOFINGHOF GRAVURE“.

Neîntrecute sunt articolele de imprimare Oleu-Bromură „HUBERTUS“.

Actino Fotometru „HEYDE“, modernul indicator al timpului evită insuccesele provenite din cauza expunerii greșite.

„HUBERTUS“ tablou de expunere indispensabil fiecărui amator!

Aparate speciale pentru expedițiuni științifice potrivite la orice climă!

Secțiunea de articole de vânat și sport: Cartușe de vânat, tuburi, bure etc., Ghetă originale „Goiserer“ marca specială „HUBERTUS“, articole de tennis, foot-bal, turism, etc.

Cadouri interesante și instructive pentru adulți și copii

Secțiunea Cinematografică:

A. E. G. Mașină de cinematograf, întrece toate, până acum renumitele fabricate, și e de aceea singura mașină, cu care un proprietar de Cinematograf trebuie să lucreze, atât în interesul său cât și al publicului.

A. E. G. Mașină de cinematograf cu oprire mecanică, singura mașină pentru conferințieri moderne, universitare și școlare.

Micul aparat cinematografic „HUBERTUS“ și aparatul de Proiecțiune (mărire) „HUBERTUS“ sunt pentru școli și familii neîntrecute.

Mare asortiment:

SERII DE DISPOZITIVE

conținând câte 24 vederi din întreaga lume, în permanență livrabil.

Aparate de cinematografiat (Kinoaufnahme Apparat) atât pentru specialiști cât și pentru amatori se pot livra cu prețuri originale.

REVISTA VANATORILOR

Organ Oficial al Uniunii Generale a Vânătorilor din România

Recunoscută Persoană Morală prin legea din 1 Mai 1923

SEDIUL „UNIUNEI“: Bulevardul CAROL No. 30

Tipătoria

de C. A. V. POPESCU

Goleți (Banat)

Sub tipătoare, în general, înțelegem un instrument, cu a cărui ajutor suntem în stare a imita țipătul animalelor, pe care auzindu-l vânatul, îl face să se apropie de noi.

Aceste țipete sunt de natură diferită. Imităm ori glasul animalelor de sex feminin care doresc să se împărăcheze, ori al rivalului care provoacă la luptă. Animalele răpitoare se pot chema și cu imitarea glasului vreunui animal pe care dănsule sunt obișnuite de a-l răpi etc.

Abia avem vânat, pe care nu l-am putea înșela cu vre-un țipăt, însă nu pe toți cu acelaș succes și nici nu este lucru prea ușor. Vânătorul trebuie să cunoască bine, nu numai obiceiurile vânatului, dar foarte bine și teritoriul său, ca să poată pe cât posibil umbla și fără conducător. Vânatul care pleacă în spre glasul tipătorei este foarte atent și precaut, mai ales vânatul vătămător. Două persoane fiind însă mai ușor vizibile decât una, este evident avantajul mare, dacă putem fi singuri. Imbrăcămintea vânătorului trebuie să fie de o culoare, care se potrivește bine cu împrejurimea în care se află. Să nu aibă nimica alb, strălucitor, sau alt cum bătător la ochi. Afară de aceasta să fie și cât se poate de adăpostit între ramuri, trunchiuri, sau alte adăposturi ce se află în codru.

Mare atenție trebuie dată și direcției vânatului, de oare ce vânatul ne miroasă de la distanțe mari. Mai bine este așa dar de a sta cu fața către vânt, ne fiind nimica de așteptat din direcția contrară. Cu un cuvânt numai așa putem avea succes, dacă suntem precauți și șireți, ca însuși vânatul.

Am amintit-o și mai sus, că dela pitpalac până la cerb și dela gaiță până la lup, abia este animal care nu ațeargă la vre-o tipătoare. Inșă această metodă de vânătoare, la câte-va animale, nu are nici un sens. A ucide pitpălaci și potârniche care se pot chema aproape până la picioarele omului și vin încet pe jos, numai unui brancionier îi poate face plăcere. Intrebunțarea lor în acest caz este îndreptățită numai pentru vânătorul de carieră (păzitorul vânatului), care seara — după o vânătoare mai mare — recheamă paserile răleșite, pe teritoriul lor obișnuit.

În consecință, în următoarele tratez despre vânătoarea cu tipătoare numai la acel vânat, unde această metodă este corectă și mai obișnuită:

La cerb, acest sistem, totuși ne face adeseori bune servicii. E cunoscut că cerbul nu suferă în timpul boncânitului rivali în apropierea sa. Este un domn foarte

gelos, și dacă aude glasul vre-unui pețitor nechemat, se infurie și — dacă poate — îl alungă fără multă vorbă. Inșă nu de regulă. Adese ori se mulțumește cu câteva răcnete și nu se desparte de vaci, știind bine, că absența d-sale va fi imediat folosită de căți-va Don Juani mai tineri, cari nu vor întârzia de loc să se bucure „inter duos litigantes”.

De această gelozie a cerbului se folosește vânătorul, când, imitând glasul rivalului, îl provoacă la luptă.

Glasul cerbului este — întru câtva — variația în tonuri răgușite a cuvântului „ăuă” zis în intervale și diferite modulații. Se poate imita de unii oameni norocoși fără nici un instrument, numai cu ajutorul mânelor așezate în forma trompetei înaintea gurei. Foarte bune servicii face vre-un corn de vită, cilindru de lampă sau cel mai popular instrument, așa numită scoică a tritonului, cu care se poate imita bine glasul domnului codrilor. Prea grea meserie nu este și se poate învăța repede de la un alt vânător, care este versat în această „știință”.

Pentru ca cerbul să nu-și piardă curajul, trebuie să răcnim într'un ton ceva mai sus decât dânsul, ca să creadă că rivalul este mai tânăr, în consecință mai slab. Dacă succede manevrarea și cerbul se apropie, se întâmplă uneori că, deși vine aproape, este acoperit de ramuri, lăstari etc., așa că nu-l putem vedea și nici trage. Atunci îl facem să iasă încet din ascunziș, imitând glasul vacii, ce se poate face și cu un instrument, dar foarte ușor și închizându-ne nasul cu degetele și pronunțând cuvântul franțuzesc „un”, iar la finea cuvântului deschidem nasul, pentru ca tonul să cadă puțin.

Pe la mijlocul lui Iulie, elegantul nostru căprior, care până acum stătea ziua adăpostit în vre-un desis părăsindu-l numai seara spre a pleca la pășune și întorcându-se cu primele raze ale soarelui, simte o neliniște, care îl face să plece ziua din adăpostul sigur. Cu capul aplecat în spre pământ și nările vibrante, caută urma caprei, ca un limier. Vederea unui alt căprior îl face să iasă din fire. Îl atacă fără nici un motiv și nu e bine de glumit acuma cu el. Capra e cuprinsă și ea de asemenea sentimente, simte lipsa „cunoștinței oneste a unui domn serios”, însă cum? Mica publicitate a ziarelor nu-i stă la dispoziție. Nu sunt nici baluri, nici teatre, nici o ocazie unde o căprioară bine crescută ar putea primi apropierea unui tânăr căprior. Trebuie să se ajute singură. La început modestă, apoi mai

accentuat, ea își exprimă dorințele prin scurtul cuvânt „iie“, care pe lângă toată simplitatea lui, știe să povestească de atâta dulceață și fericire, ca și cea mai frumoasă poezie de dragoste. Țapul nici nu întârzie. În mari sărituri se apropie, însă nu cum s'ar cuveni, modest, cu un buchet de roze albe în mână. Nu, el este un băiat brutal. Vrea să aibe succes fără să fi făcut cinci minute curte. Căprioara se apără și, după ce vede că are de aface cu un mitocan, care în loc să-i șoptească verbe dulci în ureche, îi aplică lovituri de coarne în costișoare, — o ia la fugă. Se întâmplă că fuge câte un sfert întreg de oră în jurul vre-unui grup de brazi, făcând o potecă în iarbă, așa de rotundă, parcă ar fi desemnată cu compasul. Măine baba Hârca, căutând bureți, dă de acest „inel al zmeilor“ și visează noaptea de zmei, balauri, zâne, care joacă noaptea hora în codru, la palida lumină a lunii. — Incepe gonița...

Glasul caprei, notele mi-re, se poate imita cu țipătoarea foarte natural. Vânătorul adăpostit suflă odată în țipătoare, apoi face o pauză de câte-va minute, după aceea țipă iarăși, în pauze de câte 3—4 secunde, de 5—8 ori. Această manevră o repetă după pauze de câte-va minute, de 4—5 ori. Căpriorul tânăr vine adese-ori în galop și este ușor de împușcat. Cel bătrân însă, se apropie încet ca un cotoi și apare câte odată fără să-i fi auzit un pas. Deși se poate încerca norocul cu țipătoarea în tot cursul zilei, cele mai multe succese le avem pe la orele 9 a. m. Dacă tonul țipătoarei este mai gros sau mai subțire nu are de a face, principalul este să rămână tot la aceiași înălțime. Glasul țipătoarei trebuie să fie moale, nu prea tare, și să nu suflăm cum-va **staccato**.

Tochmai fiindcă țapii bătrâni vin precauți și încet, e bine că după ce am sfârșit cu țipatul, să mai așteptăm vre-o 10 minute, înainte de a ne depărta, de oare-ce se poate întâmpla ca el să vină până aproape, dar nu este văzut de vânător. Mi s'a întâmplat odată, că un țap bătrân a venit până la 10 pași de mine, fără ca eu să-l aud. Numai odată îl zării un moment, când trecu printr'o răriște. M'a făcut să stau peste un sfert de oră ca o statuie. După ce îmi amortiseră toate extremitățile și mă durea gâtul, am fost silit să mă mișc, ceea ce a fost destul ca să se spărie țapul și să înceapă să sbiere, luându-și rămas bun. Natural, că după un astfel de concert, într'o rază de câți-va kilometri, am terminat-o pentru câte-va ore cu țipătoarea.

Deoarece nu numai țapul, dar ocazional și capre și iezi vin la țipătoare, trebuie să vedem bine vânatul, înainte de a trage. Tot așa se poate întâmpla, ca în loc de țap, să vină vre-un animal vătămător, vre-un câine vagabond, ba eventual chiar vre-un braconier.

Acest sistem de vânătoare se poate practica în tot timpul goniței, adică aproximativ dela 15 Iulie până la 15 August.

Foarte plăcută este și vânătoarea cu țipătoarea a găinelor de alun. Cocoșii reacționează la țipătoare în tot timpul anului, — afară de timpul împărecherei, când însă împușcarea lor este oprită — mai bine pe la începutul lunii Septembrie, cam până la finele lui Octombrie.

Deși nu este oprită de lege, să nu împușcăm nici odată găina. Acest vânat drăguț devine și așa din an în an mai rar. Cocoșul este ușor de recunoscut, prin bărbia lui neagră și culorile lui mai vii. În vârful capului penele lui sunt ceva mai lungi, și le poate ridica ca o creastă, găina însă nu.

Cu un mic flueraș de os de pasăre sau de tinichea, imităm glasul acestor paseri, care ar fi, cam așa: **ciei-ci ci ci ci-cie**. Dacă cocoșii sunt bine dispuși,

vin repede și se așează ori pe o creangă, mai de multe ori însă pe pământ și nu e rar să vină până la câți-va pași de vânător. Trebuie și aici bine băgat de seamă, înainte de a trage, deoarece adese-ori — din curiozitate — vine și găina. Sunt zile, când cocoșii nu sunt dispuși la lupte, atunci numai de cât răspund la fluier, însă nu se apropie.

Primăvara, la pândă de sitari, ne face bune servicii un mic instrument, cu al cărui ajutor imităm glasul găinei de sitar. Este cunoscut că găina sitarului numai foarte rar ia parte seara la zborul de promenadă. Ea șade mai mult pe jos, și de acolo cheamă cocoșul. Dacă știm să-i imităm glasul, ceea-ce este foarte ușor și este acelaș (**bițiv-bițiv**) ca și al cocoșului, cocoșii cari zboară afară din raza, până unde putem trage, auzind glasul găinei, își schimbă direcția și vin către vânător.

Iarna pe zăpadă, la lună sau amurg, se cheamă lupul cu urlătoarea. Un vânător imită glasul lupului, care are multă asemănare cu urlul unui câine mai mare, făcându-l astfel să se apropie către vânătorii adăpostiți, dar această vânătoare se poate face și singur, dacă — cu ajutorul unei oale cu fundul găurit — știm să imităm glasul lupului.

Această vânătoare este bazată pe acel obicei al lupului, că dacă găsește vre-o pradă mai mare, își invită prin urlul și camarazii la masă.

Dacă ne este cunoscut locul unde a împuiat vre-o lupoaică — de regulă un desiș mai mare — putem stărpi toată familia, dacă procedăm în modul următor: Un vânător (forestier) și mai mulți bătaiași buni, se adăpostesc în apropierea desișului și așteaptă seara până noaptea, să audă glasul lupilor bătrâni, care au plecat la vânătoare. Convingându-se astfel de prezența lor, a doua seară, se așează la diferite puncte în jurul desișului, așteaptă până ce pleacă cei bătrâni, după ce unul, din oamenii care știu bine să imite urlul, urlă odată. Lupii tineri răspund imediat, dând prilej oamenilor așezați în diferite direcții să constate locul unde ei se află. Este natural că oamenii trebuie să se ferească de a lăsa ceva urmă după ei, mai ales fumatul nu e permis. A doua zi se face apoi vânătoarea. Desișul îl înconjurăm cât se poate de des cu vânători și bătaiași, însă nu mai înainte de 10—11 ore a. m. ca să fim siguri de reîntoarcerea lupilor bătrâni. Urlând odată, lupii tineri răspund pe lângă toate că bătrânii sunt acasă, și cu acest signal se începe bătaia. Dacă avem copoi buni, atunci și lor le dăm drumul în desiș. De asemenea este bine, dacă odată cu bătaiași mai pleacă și câți-va vânători. Se poate întâmpla că lupii bătrâni să scape cum-va, însă cei tineri sunt siguri, deoarece ei se depărtează foarte greu de locul lor natal, și pot fi prinși eventual și de câini.

Cea mai potrivită țipătoare pentru vânătoarea animalelor vătămătoare, este o mică trompetă cu care imităm văitatul iepurului. Acest glas jalnic este destul de cunoscut, având ocaziune de a-l auzi, când prindem, sau când prinde câinele un iepure rănit. Glasul trebuie să fie la început tare, apoi tot mai slab, par că iepurele ar muri.

Această țipătoare se poate întrebuința ziua, noaptea, în tot timpul anului, însă mai bine iarna, când și vânatul vătămător este mai flămând, și pleacă imediat să-și ceară partea din bietul urechiat, când îi aude cântecul de lebedă. Astfel putem împușca multe vulpi, dar și jderi, păsări răpitoare, câini și pisici vagabonde. Acelaș serviciu, însă numai la mici distanțe, face și fluierul care imită glasul hârtelui.

Pasările răpitoare — mai ales surlița (**buteo**) se poate chema bine cu o țipătoare de lemn, dacă așezându-ne în apropierea cuiburilor după ce puii au zburat, sau în timpul împerecherei ori-unde, și imităm

glasul lor, care ar fi un „viiiie” întins cu accentul la început. Pasărea de regulă răspunde apropiindu-se încet de-asupra coroanelor copacilor, și nu este greu de împușcat, mai ales puii. Ca și la celălalt vânat, și acest glas trebuie repetat în intervale, până când vedem că vânatul se apropie sau nu.

Tot cu această țipătoare — suflând însă mai încet — chemăm și gaița (garrulus).

La vânătoreea cu bufnița, ne face servicii bune instrumentul care imită glasul cioarei, dar și ori unde, în codru sau la câmp. Cioarele și coțofanele fiind așa de periculoase pentru vânatul mic ca și pasărea răpitoare, de oarece ele consumă multe ouă de fazan și potârniche, pui de iepuri, ba iarna când se adună mai multe chiar și iepuri mari, este bine dacă le dăm atenția cuvenită, și ne folosim de ori-ce mijloc pentru stărpirea lor, așa dar și de țipătoare, care nu trebuie să lipsească nici odată din buzunarul vânătorului.

Constantin A. V. Popescu

Goleți, la 3 Iunie 1923.

Despre creșterea și lepădarea coarnelor la cerbi

de Ing. Aurel Comșa

Mulți dintre vânători nu-și dau seamă de faptul că cerbul își schimbă anual coarnele, tocmai ca și țapul de căprioară și lopătarul.

În acest articol voi ținde a explica amănuntele acestui act biologic.

Drept model să ne servească de pildă un taur de cerb din teren muntos. Să ne închipuim un teritoriu bine îngrijit, cu toate instalațiunile pentru nutreț pe timp de iarnă.

După ce a trecut ragerea și încep zăpezile prime, se poate observa cum se grupează încetinel cerbii în jurul locurilor cu nutreț, bine cunoscute din anul precedent. Chiar și cei mai ascunși tauri își fac până la mijlocul lui Decembrie apariția aici. Vin apoi lunile de grea încercare, Ianuarie și Februarie. În acestea se cunoaște cine e gospodar bun cu teritoriul său, căci fiind stărpit — mai bine zis esențial redus — vânatul răpitor, și având nutrimențel suplimentar, pot rezista cervideele noastre ori cărei forțe a elementelor. Mulți dintre cetitori vor găsi lucru ciudat să instaleze în pădure iesle cu fân pentru cerbi.

Domnilor, efectiv de cerbi nu se poate crea resp. unde deja există, nu se poate menține fără de: 1) Pază prin personal de specialitate, a cărei meserie a fost totdeauna ocrotirea vânatului. 2) Reducerea — nu stărpirea — răpitoarelor. 3) Instalațiuni pentru nutrire (sărături, fân, etc) și „last but not last”. 4) Vecini buni.

Dovadă că ne lipsesc acestea, e situația efectivelor de cerbi din țara românească. 90 la sută în descreștere rapidă, iar unele au dispărut aproape total: Moldova, Lotrul, Sibiul (Cibin). Constatările nu pot fi măgulitoare.

Dar înapoi la subiect, căci referitor la cele 4 puncte mi-ar trebui cel puțin un volum.

Intrebarea e când își scutură cerbul ornamentul său?

Taurii mai bătrâni încep deja prin 25-27 Februarie a scutura, cei mai tineri prin Martie, ba chiar și pe la finea lui April.

E interesant în terenuri cultivate. Acolo personalul are pe fiecare cerb în condică și, presupunând anotimpuri cu vreme normală, îți spune cu si-

guranță, aproape matematică, ziua când are să scuture cutare cerb. Anormalități climaterice schimbă data scuturării cu 10—12 zile.

Înainte a căderii coarnelor se formează între tulpina rozei și craniu o umflătură inelară vânată-închisă, care exercită o anumită presiune asupra cornului. Nu peste mult timp se poate observa în jurul tulpinei rozei un inel alb. Acesta e semnul că în 1—2 zile cornul va cădea. Când a sosit momentul se aude o mică scrâșneală și cornul a picat. Pot cădea ambele deodată sau cu o diferență de 2—3 zile.

Taurul care prin acest fenomen a pierdut 3—10 kg., are aceeași ținută semeată a capului ca și mai înainte. E despoiat de armă, ne mai rămânându-i alt mijloc de apărare de cât picioarele de dinainte.

Căderea coarnelor e adeseori împreună cu vre-o câte-va picături de sânge.

După cădere rămâne inelul amintit, nefiind suprafața tulpinei supusă nici unei schimbări. După 3 zile aceasta se acopere cu o masă de sânge de culoare vânat-închisă, cam de 3—4 mm. grosime. Deja la 5 zile se încheie acest inel spre mijloc, acoperind tulpina. În acest stadiu rămâne 10—15 zile, iar de aici în colo începe cornul a crește cât se poate de repede. La început materia e compusă numai din vase de sânge, e moale, sensibilă și de o culoare brună.

Ordinea în care se desvoltă ramurile e din jos în sus; în ultima fază se formează coroana.

Un taur cu coarne de 90 cm. lungime, de pildă, necesită un timp de 95 zile spre a-și desvolta coarnele. Creșterea e aproximativ de 10 mm. pe zi. Urmează apoi cimentarea cornului prin faptul că pereții vaselor cu sânge încep a se întări; procesul decurge deasemenea de jos în sus. În decursul acestor fenomene cornul e acoperit cu o peliță păroasă, vie, care după cimentarea internă, astupându-se porii vaselor cu sânge, „moare” — se usucă. În decurs de 20—25 zile, ajutată prin frecarea coarnelor de tufe, această peliță cade în zdrențe și rămâne cornul alb, care în 2—3 zile își capătă culoarea naturală.

Restabilirea integrală a coarnelor reclamă, normalmente, nu mai puțin de 120 zile.

În terenuri bine organizate coarnele scuturate, de obicei în jurul locurilor cu nutreț, se adună și se valorizează. Acele cari se pierd prin pădure se decolorează și le rod-șoarecii, nu rareori chiar însuși cerbii (calciu, phosphor etc!).

Tot la fel se petrece acest proces atât la lopătarul (Cervus Dama) cât și la țapul de căprioară, bineînțeles în alte proporții de timp.

Vedere dela vânătoreea de capre negre din muntele Retezatul
În fund casa de vânătore regală și lacul Zenoaga
(2100 m. deasupra mării)

Câteva lămuriri asupra cartușelor Rottweil „Waidmannsheil”

„Uniunea” a decis să reînceapă importul cartușelor pentru aprovizionarea membrilor ei și, constatând pe deoparte marfa mai mult de cât inferioară care se oferă lumii vânătoarești pe piață, pe de altă parte prețul ridicat pe care l’a fixat în ultimul timp Regia pentru pulberea fără fum (E. C. și Schultze), a făcut un gest cuminte trecând peste alte fabricate de sigur bune, însă care nu pot sta alături de cartușele „Waidmannsheil” ale Soc. Köln-Rottweil A. G., la care s’a oprit „Uniunea”, și care reprezintă actualmente incontestabil ultimul cuvânt al științei balistice moderne.

Intr’adevăr, dacă calculăm că un cartuș Cal. 12, făcut de noi cu mijloace imperfecte, din materialul inferior care se găsește azi pe piață și încărcat cu pulbere E. C. a 400 lei cutia și alice de plumb nealiat și inegale, ne revine la mai bine de 7 lei și 50 bani bucata — este lesne de priceput că ori-ce vânător, cunoscător în materie și cu grije de arma sa scumpă, va prefera să tragă, pentru un preț mai mic, cartușul cel mai bun care se fabrică actualment în Europa și despre care e sigur că, pe lângă înaltele lui proprietăți balistice ce posedă, va prelungi și viața armei sale cu cel puțin 10 ani.

Nu strică să dăm mai jos pentru cititorii R.-V. câte-va lămuriri asupra particularităților cartușului „Waidmannsheil” (roșu), grație cărora această muniție obține viteza inițială, împrăștierea și penetrația care i-au asigurat o faimă mondială.

Mai întâi tubul. (vezi ilustrația). Aceasta prezintă construcția cea mai curioasă și cea mai costisitoare din câte se fac astăzi.

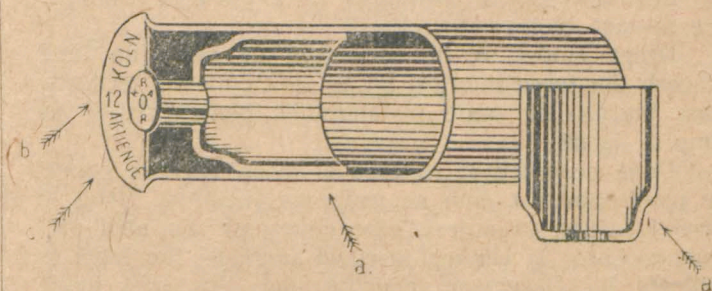
Se compune dintr’un material extrem de rezistent, elastic și impermeabil pe ori-ce intemperii, poate fi deci reîncărcat de nenumărate ori. Camera de pulbere este alcătuită dintr’un butoiș de aluminiu (litera a) turnat dintr’o singură bucată, cu o singură găurice jos, pe unde intră capătul aparatului de aprindere, și retezat sus, unde vine aplicat în mod absolut ermetic capacul de carton gudronat și o bură specială, perfecționată.

Aparatul de aprindere, este cunoscutul aparat K. R. A. R. (vezi litera b) pe care-l vom descrie mai jos, fiind foarte important. Acesta zace într’un nit de metal în formă de burlan (litera c), care sudează în mod puternic butoișul de aluminiu cu culasa tubului. Nitul acesta îi dă tubului împreună cu căptușeala lui o mare soliditate. Pentru armele cu ejector, armele cu repetiție și armele automate, cartușele acestea sunt în deosebi potrivite, de oare-ce siguranța lor perfectă și preciziunea lor matematică asigură o funcționare perfectă a celor mai delicate sisteme de construcții. Ast-fel de cartușe au însă meritul de a produce efecte uimitoare chiar fiind trase în puști fără pretenții, făcându-le să rivalizeze astfel cu cele mai scumpe arme englezești.

Butoișul de aluminiu opune rezistență presiunii gazelor produse prin deflagrațiunea pulberii, și contribuie astfel în mod simțitor la conservarea armei. El formează, precum spuneam, un fel de capsulă a pulberii, în care aceasta se află astfel închisă în mod hermetic, jos prin aparatul de aprindere, iar sus prin capacul de carton gudronat, apăsat tare pe margi-

nele butoișului. Pulberea este astfel ferită de ori-ce influență atmosferică.

La fabrică butoișele acestea de aluminiu, înainte de a fi plasate în tub, se egalizează exact între ele, pe mașini de precizie, bucată cu bucată, după capacitatea la care sunt destinate, și rămân astfel neschimbate chiar în timpul confecționării întregului tub, contrariul de cea ce se petrece cu așa zisele „întăriri” din alte tuburi, menite să înlocuiască pe aceasta. Aici este meritul acestor butoișe de aluminiu, căci ele asigură pentru fie-care cartuș în parte, chiar la un număr de mai multe milioane, întotdeauna exact același spațiu de explozie pentru aceeași doză de pulbere, cea-ce este indispensabil mai ales la pulberile piroxilate, care au nevoie de un joc anumit și exact calculat, dacă vrem să obținem maximul de randament al fie-căreia. Prin acest butoiș este astfel obținută și asigurată egalitatea balistică dela un foc la altul. Din potrivă, variațiunile de presiune, așa cum se pot produce la cartușele obicinuite prin comprimarea pulberii la încărcare, devine o imposibilitate.

În aceste condițiuni cartușul „Waidmannsheil” prezintă o siguranță absolută în întrebuințare.

Încărcătura este făcută cu celebra pulbere fără fum Rottweil, a cărei cantitate este calculată în așa fel, ca alicele să obțină o viteză inițială V5 (la 10 m. de gura țevii) de 340 — 350 secundametri.

Încărcătura de alice este la:

Cal. 12: în cartușele obișnuite de 65 mm. lungime 35 gr. alice; în cele lungi de 70 mm. 37,5 gr. alice.

Cal. 16: lungimea obișnuită, 30 gr. alice.

Cal. 20: lungimea obișnuită, 26 gr. alice.

Precum vedem, încărcăturile de alice la cartușele „Waidmannsheil” sunt mai mari decât la cartușele englezești.

Câte-va cuvinte încă despre aparatul special de aprindere K. R. A. R., care evită ruginirea țevilor.

Este o eroare foarte răspândită, că rugina care se depune în interiorul țevilor ar fi datorită rezidurilor rezultate din arderea pulberilor fără fum.

Știința a dovedit însă, că aceste pete de rugină sunt produse de depunerea rezultată din deflagrațiunea gazelor explozibilului din capse. Este necesar deci să se fabrice un explozibil, care pe deoparte să fie destul de puternic pentru a produce o ardere completă a

pulberei, iar pe de alta să fie de așa compoziție, în cât gazele care se depun să nu formeze rugină, care roade țevile. Astfel de capse antiruginoase necesită însă întotdeauna o doză mai mare de fulmiant, de cât acela care se află în capsulele obișnuite. Dar încăperea unei asemenea cantități de expozibil în capsă obișnuită este legată de mari greutate și pagube, pe care spațiul nu ne permite să le înșirăm.

Aprinderea K.R.A.R. a lui Rottweil consistă dintr-o capsulă, în care se află închisă capsă propriu zisă, trasă peste o nicovală solid fixată. Percutorul nu lovește așa dar direct în capsă, ci în peretele capsulei, care la rândul ei transmite lovitură la capsă. Inșă de oare-ce peretele capsulei este lipit de acel al capsulei, nu se produce nici o întârziere în transmitere, în

schimb însă se evită în mod absolut spargerea supărătoare și scăparea gazelor, atât de frecventă la capsule obișnuite.

În asemenea condițiuni se poate mări ori-cât și fără nici un pericol cantitatea de fulmiant din capsă, provocând astfel arderea sigură și completă a încărcăturii de pulbere. În aceasta constă marele avantaj, imposibil de obținut altfel, al aparatului de aprindere antiruginos K. R. A. R. din cartușele Rottweil.

Astfel s'a putut realiza acest cartuș minunat „Waidmannsheil”, despre care cunoscutul tehnician K. Eilers scrie cu drept cuvânt că: „trebuie considerat ca cel mai bun cartuș existent actualmente”.

C. G. ALEXIANU

Prepelicarul Universal

„N'ci odată unealta de care el se folosește face pe vânător corect sau nu — ci modul cum el o întrebuințează”.

C. A. V. P.

Extrag citația de mai sus din excelentul articol asupra copoiului, de d. C. A. V. Popescu (No. 38 R. V.) — acelaș articol, care în pasagiul atins, în trecut, despre **prepelicar**, mi-a adus aminte de o vechi gâlceavă în materie de câini, de dresaj, de întrebuințarea lor.

Stau față în față două concepții deosebite. E cearta puriștilor în potriiva practicilor:

Puriștii: cei cari, adevărați amatori, vânători artiști și impecabili, se interesează și urmăresc cum lucrează prepelicarul lor pentru acest însăși lucru; cari își găsesc o satisfacție desăvârșită în priveliștea unei „quete” de un stil magistral, în plastica unui aret ținut ca o stană de piatră sau prudent urmat într'o succesiune de poze sculpturale, în strivirea automată la pământ a prepelicarului nervos, vibrând din toată ființa sa la plecarea subită a unei potârniche sau iepure.

Acei cari pun înainte de toate, perfecta corectitudine a lucrului săvârșit de prepelicarul de rasă, neadmitând nici o greșeală, netolerând nici o abatere, acei cari preferă să se întoarcă fără nimic în tolbă, decât să adune un vânat asupra căruia câinele ar fi săvârșit o derogare dela principii.

Practicii: cari zic: „Frumoase vor fi toate acestea, dar ce să fac cu ele? Pentru mine, un câine bun e acela care mă face să ucid vânat; că lucrează corect, elegant, după toate regulile artei, mi-e complet egal. Am un câine urât ca păcatul, nu e pur — sunt sigur — dar ce-mi pasă, din moment ce-mi face treaba. N'are quietă elegantă — de acord, dar așa cum este, imi convine. Nu pontează vânatul la 100 de metri dar pontează destul pentru mine. Se duce de-mi aduce vânatul căzut. Fuge după iepuri; e foarte incorect, știu — dar mi-i bagă în geantă. În definitiv, dacă mă duc la vânătoare, nu mă duc să văd un câine galopând, ci ca să trag câte-va focuri de pușcă”.

Acei, pe cari îi interesează numai faptul material: vânatul la sac.

Cine are dreptate? Probabil o dreaptă mijlocie între amândoi. Mărturisesc însă, că toate simpatiile și o întreagă educație vânătoarească mă împing spre cei dintâi — ca spre un ideal neatins.

E incontestabil — orice s'ar spune — că vânătorul își găsește confirmarea plăcerii lui, în focul de pușcă care ucide.

Dar vânătoarei cu prepelicarul, fiindcă de ea vorbim, dacă-i scoți sau nu-i înțelegi și farmecul și bucuria ce se desprinde din însăși lucrul câinelui, rămâne ceva bere, ciung, incomplet, amputat. E ca o fată frumoasă, dar oarbă — sau cu nasul tăiat.

Dacă câinele devine doar un instrument care prin orice mijloc, indiferent de cum se comportă, ajută la umplerea geții — numai e vânătoare cu prepelicarul. E aprovizionare pentru bucătărie.

Totuși, până mai deunăzi, cel mai practic dintre **practici**, țărătura, îngrădea până la o limită, toleranțele de dresaj — iar prepelicarul și-l considera prepelicar — și, bine înțeles, cel mai bun dintre câini.

A întreba care e cel mai bun câine de vânătoare, este ca și cum ai întreba care e cea mai bună pușcă sau care e cel mai bun medicament. Desigur, depinde — și fără îndoială altă pușcă ai să iei plecând la prepelițe și alta pentru o vânătoare de rinoceri — și alt leac ai să întrebuințezi contra frigurilor, și altul contra bătăturilor. Singure celebrele pilule Pink erau universale, tămăduind tot, dela oftică la durerea de măsele. — Așa și cu câinele. Unul e mai bun la câmp, altul la baltă, altul la desiş. Una e să vânez sitarul și alta e să vânez vulpea sau mistrețul.

Nu credeam să existe câinele complet, unic, universal — câinele-pilulă...

Totuși pare că se poate întâlni acest fenomen: câinele prepelicar-de pază—copoi-limier, câinele unic **prepelicarul universal**.

Ba ceva mai mult: dacă fenomenul ar fi numai de o șchioapă mai scund, s'ar băga, bată-l Dumnezeu, și în vizuina bursucului.

Rămân visător... Imi trece prin ochii mirați o scenă în mai multe tablouri:

Tabloul I. Câmpie. **Pink**, urmat de fericitul său stăpân, la galop, nasul sus, bate întinderea câmpului. De odată, într'un aret fulgerător, se imobilizează ca o statuie de bronz. Fericitul stăpân se apropie. **Pink**, prudent, îl mai duce încă câți-va pași, potârnichele își iau sborul, **Pink** se strivește la pământ; pac-pac, un magistral dubleu. **Pink** n'a mișcat. — Aport, **Pink**! Și **Pink** aduce pe rând, fără o greșeală, cele 2 bucăți.

Tabloul II. Pădure, desiş. Liniște. Deodată, chiau-chiau, ham-ham, vine **Pink** gonind de zor — și iată-l trece chefnind, căci acum e copoi, cu nasul la pă-

mânt, ici după urmă, colo descurcând-o. Chiau-chiau, ham-ham. Fericitul stăpân, s'a îndreptat iute, colo, la trecătoarea știută. Bum! Un superb vulpoi, un iepure minunat, sau — mai știi, cu **Pink** ăsta! — o fi chiar urs.

Tabloul III. **Pink** trage cu râvnă de lanț făcând pe limierul.

Tabloul IV. **Pink**, superb, admirabil, eroic, își apără stăpânul atacat...

Bravo, braaavo, **Pink!**

Aceasta ar fi deci idealul **prepelicarului** (?).

Oare!

Sunt aiurit — și printr'o bizară transpunere de idei, văd în fața mea pe omul multi-orchestra dintr'un taraf de jazz-band... Și într'alt domeniu, îmi trece prin minte doctrina militară dinainte de război: tun unic, proiectil unic, toate unice — și fiasco complet, impus de nevoile nenumărate și diverse: gama actuală: dela tun-revolver la mortier de 420...

Dar să revenim la câini.

Nu înțeleg: se poate cu adevărat să permită un vânător ca prepelicarul său să devină copoi, să mâne lătrând (sfinte Doamne!) la iepuri prin pădure?

Imi pare o herezie.

Nu înțeleg: când e deja destul de greu unui câine care a vânat mult la pădure (nu ca copoi, ca prepelicar!) să-și reia tot brio și reexperiența la câmp, cum o să se mai comporte, săracul, după un sezon de copoism sau o stagiune de limier, iar ca prepelicar impecabil? Cu ce aproximație de prepelicar se mulțumește tăpânul său?

Nu înțeleg nici din punctul de vedere al concepției vânătoarei cu prepelicarul, nici din punctul de vedere al dresajului propriu-zis al prepelicarului, cu tot ce cuprinde de corectitudine în lucrul lui.

Nu înțeleg concepția vânătoarei cu prepelicarul după un dresaj devenit un mozaic monstruos.

E drept că am văzut și câini dresați să meargă pe sârmă și să joace domino. Dresorul era neamț.

O sârmană **Mac**, pointer minunat adus din Franța pe vremuri ce azi par povești, unde ești să auzi, tu impecabilul, că ai putea să faci măcar un pas, după iepurele care fuge!

Și dacă azi mă mulțumesc (**faute de grives on mange des merles**) cu un brav și masiv braț nemțesc, totuși — nu-i așa **Lord?** — respecti și tu „**bunele maniere**“...

Dar, chiar dacă permiți prepelicarului să urmărească iepurile rănit — la comandă — căci vânătorului care n'are prilej să întâlnească decât 10 iepuri pe sezon e greu să-i ceri ca dintr'o exagerată corectitudine de dresaj, să privească cu stoicism cum se duce schiopș rarissima ocazie — chiar deci, dacă admitem această derogare, dar suntem încă departe de câinele **tutti fruti**.

Se va obiecta însă: cum se poate să nu vadă cineva, enormele avantaje pentru vânătorul cu un singur câine, posedând acest câine universal?

Fără îndoială. Dar atunci să nu mai vorbim de vânătoare cu prepelicar. Căci una este să **vânezi** cu un prepelicar, și alta să împuști vânat cu ajutorul — indiferent maniera — a unui colaborator, care poate fi și câine. Zic poate fi și câine, pentru că am sub ochi o comunicare într'un jurnal cinegetic francez, a unui domn, care a dresat la vânătoare o... purciică, pontând admirabil la prepelițe...

În rezumat dar, atât: prepelicarul să rămâie prepelicar — și ca întrebuițare și ca dresaj.

În lipsă, ce vrei: o pereche de cockeri sau pe **Pink**. Dar suntem deja departe de vânătoarea cu prepelicarul.

Cam astfel ar decurge vechea gâlceavă — plină de curtoazie, dar eternă, atât cât vor fi vânători sub soare.

Căpitan C. Rosetti Bălănescu

Copoiul lui Moș Toader

de I. SEVERIN

— Bine te-am găsit moș Toadere!

— Ei! bine ai venit conașule! Ai picat taman la timp — iepuri pusderie, căprioarele s'au lăsat până în vale, potârnicile sunt în brâul pădurii, la piatra lui Ioan.

— Bravo Toadere! Să ști că facem ispravă bună

— Facem, facem zău conașule. Și moș Toader pădurarul îmi luă pușca de pe umăr, traista din mână și intră în casă chemându-mă cu multă voce bună: Pof-tim, pof-tim, haide să te odihnești o leacă înăuntru și să vorbim.

— Dar calul, moș Toadere, nu pot să intru cu calul înăuntru!

— Aoleo, bată-mă să mă bată de zăpăcit că uitaiu de el săracu. Și bunul Toader întinerit ca prin farmec odată cu sosirea mea, alergă într'un suflet de prinse dârlogii calului și după ce-l mângâie blajin pe frunte îl duse tropăind în grajd. Apoi din fugă mă prinse din spate și mă zori în casă.

Deabia intrai și îl și întrebai: Ce-ți mai face copoiul Moș Toadere?

— O pierit conașule, mi l'a rupt lupii ăst an când a pribegit la pădure.

Și moș Toader după ce-și ridică grumajii inghițind parcă durerea ce căta să-i iasă clocotitoare odată cu lacrimile calde, începu să-mi povestească pățania copoiului.

— Și venise neastâmpăratul așa de odată, lătra și chefnia toată ziua prin curte. Pe semne că-și

simțea prăpădul, săracul! Mi se știrbi taman atunci colțul coperișului de afurisitele de pietre ce căzuseră puzderie pe aici când se rupseră nourii. Și până să-l dreg bine — până să lungese huluba dela căruță, am stat tot în bătătură cu nevoile mele. Imi uitasem săracu de ei! La pădure nu-l mai dusesem de mult, așa că se aprinse de dorul alergăturii. Tot așa era să mi se prăpădească un cal de ispravă de buba șederei. Ce să-i faci, așa-s dobitoacele lăsate de D-zeu să alerge în voce.

— Ei și apoi?

— Apoi într'o bună zi nu-l mai văzui prin curte. Vântul bătuse toată noptica, că-mi umflă gardul de plesni la încheieturi. Pesemne prin borta ce se iscase, a zbughit-o afară și a luat-o întins la pădure. Când am văzut că s'a dus, mi s'a strecurat frica până 'n oase.

De! copoi de ispravă să măie singur prin pădure fără stăpân care să-l ție de scurt. Parcă-mi spunea cineva c'o să-l pierd. N'am stat mult la tocmeală, mi-am luat ruginitura la spate, infundată cu plumbi grei și am rupt la pădure. Caută-l eu în dreapta, caută-l în stânga, nimic. I'am dat glas întruna: Leu în sus, Leu în jos — dar zadarnic. Numai de la o vreme aud așa un chiunit departe în sus. O iau într'acolo de dădai taman în miezul pădurii. Niște coțofene tot târăeau a frică în copaci. Măi, imi zisei cu spaimă, ce'or sta ele la taifas acum? Și hai că nimerisem după glasul lor, bată-le să le bată. Nu făcui nici zece pași în locul lor și hop!

laşni printre copaci o dihanie de lup. Dau să trag, dar il pierdui din ochi la iuţeală. Când să întore capul după el—pâş pâş pâş în dreapta mea. O altă dihanie zburliată pleca cu un ciolan în gură! Trose! P'ăsta il plesni în plin taman când s'o cotească.

Stătui o leacă să mă desmeticesc, căci prea bufni a moarte afurisita de puşcă, de înfricoşai tot codrul până departe. Când mă apropiiai de el, tot mai mişcă, lungit jos. Il croi la cap cu patul armei şi gata fu pe loc. Hei şi când mă uitai mai bine la botul lui sângerat, zări alătura o ciosvârtă de carne din care se infruptase sălbăticiunea.

O luai în mână şi-mi văzui, conaşule, pulpa din'apoi a copoiului meu. Imi venia să ţip de ciudă. Nici că se mai putea mai mare palmă dumnezeiască. Stătui așa aiurit acolo, privind ca prostul rămăşiţa cărnii lui!... Cătând apoi prin partea locului mai dădai şi peste trupul sfâşiat. Il ciopârţiseră lupii pe deantregul, săracul de el. Ce să mai alegi, nimica toată! Aşa cum era, l'am adus acasă.

— Dar lupul, întrebai eu?

— L'am luat şi pe el cu mine, ba în spate, ba târâş până 'n vale. Ei! am cătat eu să dobor şi tovarăşul lui de praznic, dar avu zile de nu-mi stătu în cale. Nu mi-am putut răzbuna atunci îndejuns, dar lasă, tot eu îl fac de cap şi celuilalt, măcar de-oi rămâne în pădure zece zile.

O răbufneală surdă curmă vorbele lui Moş Toader

— Ne plouă, Moş Toadere, să ştii că ne plouă.

— Aşa-i totdeauna când vorbesc de câine, se intunecă cerul şi stropii ploii cad ca şi lacrimile! Se supără parcă şi Dumnezeu când îi aduc aminte de nelegiuirea lupilor. Şi ploaie plouă ca să le mai ude blana ca pedeapsă. Oh! Trăzni-i-ar să-i trăznească cel de sus, că mult amar mi-au mai făcut.

Amuţit parcă de durerea lui Moş Toader, ce mi se strecurase şi mie pe nesimţite în suflet, deabia târziu pricepui înţelesul vorbelor acestora din urmă, așa că izbucnii într'un strigăt când mă domirii:

— Cum? de-aia plouă? In mîntea mea atunci scăpără durerea perspectivă prăbuşirei atâtor planuri de vânătoare, urzite cu neastâmpăr în ajunul plecării. Gândul ploii care trebuia să însoţească ca o destinare implacabilă povestea căinelui mâncat de lupi, mă svârli ca un resort spre tinda casei, de unde privii cu disperare cerul înourat. Bubuiturile se urmau neincetat şi prin văzduhul ceţos primele picături de ploaie se strecurau repezi şi din ce în ce mai des. Când mă întorsei în odae, Moş Toader nepăsător de ploaie îşi răsucea ăgarea.

— Mi-ai făcut-o Moş Toader! S'a dus pe copcă vânătoarea!...

Purtat şi el de gândurile lui, nu-mi luă în seamă vorbele şi reincepu, în necazul meu, povestea întreruptă: Săracu Leu! I-am făcut apoi o raclă de brad lustruit şi l'am îngropat la marginea pădurii, pe locul unde mi-a săltat el doi iepuri odată. L'am plâns ca pe un copil al meu. Ori cum, e greu să te desparţi de un câine așa harnic cum era el!

Ropotirea ploii ce cădea turbată, asvârli până la noi prin uşa deschisă stropii plesniţi cu furie.

— Potop, Moş Toadere! dar lasă nu mai vorbi de câine. Dumnezeu să-l ierte săracu!

— Ei! ce să nu mai vorbesc, săracu. Nu-i mai găsesc eu perechea pe lumea asta.

Ca un strateg care-şi pierde o victorie sigură, din pricină că s'a încălţat strâmb în ziua aceia, priviam desnădăjduit în jurul meu. Ei, mă gândeam: Cine mă puse să-l aţâţ cu câinele lui!

Se vede că Moş Toader o îndrugă povestea înainte, fără să-l mai pot auzi de necazul meu de atunci, căci de la o vreme îi prinsei iar vorbele în ureche.

— Şi dacă le-am pus în spirt, o să şadă mult acolo, de! săracu de el.

— Iarăşi câinele, Moş Toader, mă răsti eu nestăpănit — lasă-l zău odată în pace, că-mi stricaşi bunătate de vânătoare! Dar ce-i cu spirtu — ai vrut să-l inviezi?

— Nu săracu! am pus doar hicatu şi burta lupului cu carnea lui Leu într'un ulcior cu spirt.

— Dar ce ţi-a mai venit?

— Ia, să le am şi eu de amintire şi apoi sănt bune de descântece.

— Dacă poţi descânta să stea ploaia dar lasă, lasă amintirile la o parte, ce D-zeu! Nu vezi cum plouă?!

Când l'am făcut să-şi simtă păcatul, era prea târziu. Nourii vărsau cu găleata. Toată noaptea şi a doua şi până târziu, nici că mai era vorba de vânătoare.

Cum conteni ploaia mi-am încălecat calul şi am pornit-o spre casă anevoios prin băltoace. Moş Toader mă urmări din urmă o leacă din drum.

— De ce nu mai stai conaşule, tocmai acum când se face frumos?

La naiba, moş Toadere pe altădată, şi ruşinat pa'că de naivitatea ce mă contagiase şi pe mine, îi spusei: Dar când oi mai veni, să nu-mi mai pomereşti nimic de câine. Apoi, dând pinteni calului îi mai strigai răzând: Că ne plouă, Moş Toadere, ne plouă!

Vânătorile Regale

(vezi ilustraţiile)

În zilele de 5 Septembrie şi următoarele a avut loc o vânătoare regală la capre negre pe muntele Retezatul (Jud. Hunedoara) la care au luat parte, în afară de M. S. Regele şi A. S. R. Principele Carol, Contele Kendeffy, D-nii General G. G. Manu, Antoniu Mocsonyi şi Colonel A. Spiess. Vânătoarea aceasta a fost favorizată de un timp splendid, iar tabloul acestor zile se cifrează la 29 capre negre, din care M. S. Regele a vânat 5.

Nu acelaş succes s'a înregistrat însă la vânătoarea de cerbi din munţii Gurghiuului, organizată în ziua de 29 Septembrie, la care a luat parte M. S. Regele, întovărăşit de D-nii A. Mocsonyi, Col. A. Spiess şi D-l Niculae Ghica, ca invitat. Timpul a fost nefavorabil, iar boncănitul (mugetul) cerbilor mediocru, din cauza excepţionalei înmulţiri a lupilor, care au devenit anul acesta o adevărată pacoste pentru vânatul nobil al munţilor noştri.

Aceste fiare, aproape necunoscute dincolo de Carpaţi înainte de război, s'au înmulţit în mod îngrijitor în ultimii ani, periclitând serios contingentul nostru de vânat. Atacurile lor s'au produs nu numai în timpul iernei, când au nimicit sute de cerbi, dar chiar acum, în timpul mugetului, biete cervidee au fost incontinuu neliniştite. Ast-fel se explică faptul că pe superbul teritoriu dela Gurghiu M. S. Regele n'a putut vâna în toamna aceasta decât un cerb mediocru.

Ace-aş lucru s'a petrecut şi în Maramureş, unde M. S. Regele a fost invitat la vânătoare de către D-l Dr. Gh. Nedici, pe teritoriul d-sale dela Făina, reputat în toată Europa pentru cerbii săi capitali. Însă şi acolo a pustiit aceeaşi pacoste a lupilor. Numai în timpul ultimei ierni au fost mâncaţi de lupi peste 60 de cerbi.

Se împune măsuri grabnice de stărpire a acestor tâlhari, invadaţi probabil din Rusia, şi numai strihnina — însă strihnină pură!... — le va da de cap.

În cuprinsul acestui număr redăm mai multe fotografii dela vânătoarea de pe muntele Retezatul.

Rep.

M. S. Regele pe muntele Retezatul
având la picioare un șap vânat cu câteva clipe în urmă

O bătaie la iepuri

Eram invitați, eu și un alt vânător, de către prietenul nostru B... din T... la o vânatoare de iepuri și vulpi, pe care acesta o aranjase la o pădure din apropierea lui.

Era într-o Marți, zi de sărbătoare. Primii fulgi începuseră să cadă, încet, melancolic, învăluind pământul cu un lițoliu uniform, de o albeață sclipitoare.

După ce ne-am întâlnit la ora 6 jumătate dimineața la restaurantul Gării de Nord, luarăm trenul spre T..., unde ne aștepta amicul nostru cu brișca. Stând în vagonul confortabil, bine încălzit, priveam câmpia, care ca o imagină imensă fugea pe dinaintea ochilor noștri. Sosise vremea „săritei” și puteai vedea prin fereastra aburită zeci de vânători țărani cu pușca în mână, luând cu îndărătnicie urma bietului urechiat, tot atât de mult prigonit aici la câmp, ca și în pădurea adăpostitoare, unde-l așteptau vânătorii cu bătaiași.

În fine locomotiva ne înștiință printr'un fluierat strident că ne apropiem de T... și peste câteva minute trenul se opri în gară. Dar iată-l și pe B...! După ce ne strânserăm mâna foarte cordial, întrebându-ne de sănătate și de noutăți, ne îndreptarăm spre brișca, care aștepta. Pe urmă, căruța porni uruind, în tăcâneala cailor țărănești.

Cum stăteam în căruța cu picioarele infundate în paie și vorbeam împreună, spre a mai scurta din drum, deodată amicul B..., ne face atenți spre dreapta șoselei, poruncind în același timp vizitiului să oprească. Când colo, un sărman iepure fugea mâncând pământul, venind țintă spre noi, fiind gonit de un ogar zdravăn, cam la vr'o sută de pași. Cu o emoție vădită, noi toți patru, inclusiv vizitiul, urmăream cursa pe viață și pe moarte, așteptând cu încordare sfârșitul. Acuma iepurile trecea drumul. În momentul acesta B... ia arma la ochi; iar când ogarul sări și el șanțul la rândul său, o troznitură de armă se auzi. Încercătura cu alice de lup dădu pe braconier „manșon” peste cap. Când tre-

ceam pe lângă el, se sbătea în ultimele spazme ale morții. Însă abia mai făcurăm 50 metri și-l văzurăm pe țaran, stăpânul câinelui, gonind călare spre noi și agitând în aier un ciomag cât toate zilele. Văzând isprava, se opri în fața noastră, tăindu-ne calea și, ca culme, începu să ne amenințe cu bâta. Cum n'aveam nici un paznic public de vânatoare printre noi și cum n'aveam nici timp de pierdut, cu multă părere de rău treburăm să-l lăsăm pe braconier să plece, fără să-și fi luat pedeapsa meritată.

Însfârșit ne apropiarăm și de pădure, care apărea de după cotitura drumului și după puțin timp ne văzurăm la locul de bătaie. După ce furăm prezența celorlalți domni care ne așteptau, vânătoria îi luă cursul.

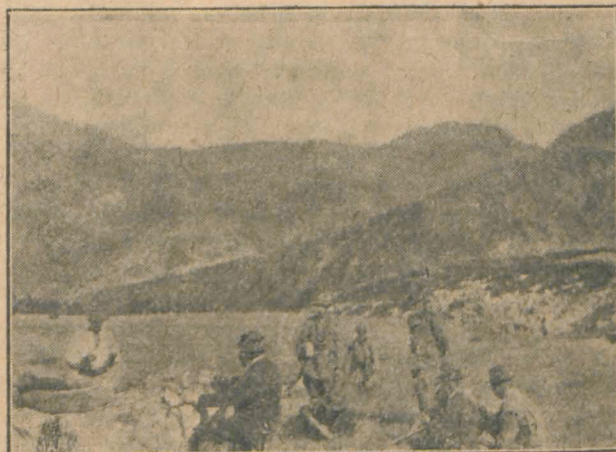
La a patra goană, văd un iepure venind vecinului meu, care observându-l prea târziu, îl scăpă din două focuri. Iepurile traversând linia între mine și dânsul, îl luai eu la ochi și cu al doilea foc îl dădui „tumba”. Lovit de moarte, iepurile mai avu puterea să se ascundă după o tufă, unde îi dădui lovitura de grație...

La a șasea și ultima bătaie, aveam în față un desiș. Deodată văd un alt iepure venind încet printre perii și oprindu-se la 20 de pași de mine. Trăsei primul foc în el, însă se vede că alicele nu l'au putut ajunge, din cauza periilor prea dese și urechiatul o croii spre dreapta, unde dădu peste un mic luminiș. Acolo îi mai băgai și focul al doilea, care în loc să-l oprească însă, îl făcu să-și schimbe direcția, luând-o acuma direct spre mine și oprindu-se la un pas în fața mea, așezându-se poponeț și privind-mă cu un aier cam mirat. Scosei alt cartuș, însă de emoție, crezând că bag cartușul pe țevă, îl scăpai jos. În timpul acesta, iepurile tot sta smirna, uitându-se la mine și bătându-și poate joc de încercările mele disperate, pe cari le făceam spre ami reîncărea arma, apoi deodată o șterse, făcând o roată în jurul meu și apucând-o pe urmă spre stânga, probabil spre primărie. În momentul acesta, izbutii și eu în fine să-mi încarc arma și epolând Bayardul meu, îl arsei, de-i merse petecele...

Însfârșit se termină și această ultimă bătaie. În fața vânătorilor adunați, maestrul de vânatoare împărția vânatul. Acesta se ridica la 11 iepuri și... 8 vulpi!

Seara, după ce ne văzurăm în gară, eu și cu tovarășul meu de drum, care impușcase o vulpe și un iepure, luarăm trenul de București, îmbogățiți sufletește cu încă o amintire frumoasă de vânătoare.

CAROL RISKE

Vedere dela vânătoria de capre negre (muntele Retezatul)
O pauză pentru dejun. — În fund se vede lacul Zenoaga
(2100 m. deasupra mării)

Oficiale

Comandantul Brigăzii a II-a Jandarmi (Iași) a dat următorul ordin circular:
Regimentul 3, 4 și 10
Jandarmi.

Ordin Circular

No. 1.884 din 4 Octombrie 1923

Observând că nu în toate posturile jandarmii fac controlul vânătorilor și celor cari port arme fără autorizație.

ORDON:

Cu începere dela 1 Octombrie a. c. Companiile vor arăta în foaia de evenimente, numele contravenienților la legea vânatului și la portul armelor, cum și pe scurt măsurile luate (N. P. V.) și cărei instanțe judecătorești l'a trimis, în felul următor:

Post. I. C. Stan, contrar legii vânatului fiind fără permis. P. V. N. 286 din 10/9. 923 înaintat jud. oc. X. cu No. 245/923.

Se vor controla de jandarmii șefi de posturi, dacă locuitorii cari au copoi au plătit taxele. De asemenea pentru ogari.

Când merg în patruțe vor împușca copoi și ogari ce se vor găsi pe câmp vânând (gonind) fără stăpân.

Se va face de șefii de posturi până la 1 Noiembrie a. c. un tabel care va fi prezentat la inspecții de locuitorii din raza comunei cari au câini de vânat de orice specie (prepelicari, copoi și ogari).

În prima coloană a tabelului cu numele locuitorului, coloana 2-a satul sau cătunul, coloana 3-a sexul, culoarea, semnele particulare ale câinelui și felul lui (prepelicar, copoi, ogar).

Coloana 4-a numărul recipisei pentru plata taxei câinelui pe anul curent.

La fiecare 1 Aprilie a fiecărui an se va controla câinii de vânat, se vor tăia din tabel cei (vânduți, dați, morți sau împușcați de jand. când s'a găsit singuri pe câmp ori pădure, fânețe etc.) ce nu mai sunt, făcând și mențiune în coloana 5-a de observații cauza dispariției câinelui (vândut, împușcat de jand. etc.)

Cu ocazia inspecțiilor ce voi face pe la posturi mă voi asigura personal de executarea ordinului de față, cum și dacă șefii de secții și ofițerii controlează acele tabele nu numai pe hârtie prin semnătura, dar și la câte un locuitor de prin sate ori cătune.

Ne executarea ordinului de față va atrage, pentru cei vinovați, pedepse aspre.

Comandantul Brigăzii 2-a jandarmi

Colonel, STEREA

Comunicări

Expoziția II-a de animale mici domestice din Cluj.

Soc. „FAUNA” din Cluj, a aranjat în zilele de 6, 7 și 8 Octombrie a. c. sub patronajul D-lui Octavian Goga o expoziție de animale mici domestice, în localul grădinei D-lui Francisc Zajzon (Calea Moșilor 30). Cu această ocazie Ministerul Agriculturii și Domeniilor a fost reprezentat oficios prin D-l Tiberiu Cristea director regional zootehnic din Cluj. Totodată acest minister prin ordonanța No. 3012/1923, a trimis medalii de aur, argint și bronz, mai departe o sumă considerabilă în bani și diplome, pentru a le distribui crescătorilor mai meritoși pe baza sentinței Comisiunii de arbitraj.

S'au pronunțat de a lua parte la această expoziție Societățile mai mari de această categorie din întreaga țară, mai departe crescătorii mai însemnați, putându-se face astfel o icoană mai clară despre cerul de activitate al acestei expoziții, precum și despre exemplarele expuse de o rasă perfectă și o frumuseță rară.

Toate semnele arată, că această expoziție va corespunde tuturor cerințelor vizitatorilor. Pentru ori-ce informațiuni și lămuriri relative la activitatea Soc. „FAUNA”, se poate adresa la Redacția și Administrația revistei din Calea Moșilor No. 21.

Correspondența

Eugeniu P. Podoabă din Dej. Vă confirm primirea sumei de lei 3430 ce reprezintă taxele cuvenite Uniunii și abonamente la revista dela noi abonați prevăzuți în tabloul anexat raportului D-voastre No. 44 din 1923, precum și suma de lei 890 dela noi abonați prevăzuți în raportul D-voastre No. 46 din 1923.

Constantin V. Cucu. Am primit suma de lei 90, taxa de înscriere ca membru aderent și abonamentul pe un an al D-lui Const Boțeni.

Iuliu Rebreanu din Aiud. Vă confirm primirea sumei de lei 205, taxa de înscriere ca membru activ în Uniune, cotizație anuală, abonamentul la revistă pe a. c. precum și un exemplar din Statutele Uniunii ce vi s'a înaintat.

Gh. Gh. Pătrașcu-Junior din Prahova. Am primit suma de lei 100, abonamentul D-voastre pe 1922 și 1923.

Dr. Radu Grigorcea din Bucovina. Am primit suma de lei 25, abonamentul D-voastre pe ultimele 6 luni ale anului 1923.

Corneliu V. Marșian, Inginer. Vă confirm primirea sumei de lei 100, abonamentul D-voastre pe anii 1922 și 1923.

Nicolae Bihoi din Lăpușnic. Am primit suma de lei 300, taxa de înscriere ca membru activ, cotizația abonamentului la revistă pe a. c., un exemplar din Statutele Uniunii; iar diferența de lei 95 vr s'a socotit ca donație făcută Uniunii. Statutele, cum și toate numerile de revistă dela 1 Ianuarie 1923, vi s'au înaintat.

Maior Th. Căpălănescu. Vă confirm primirea sumei de lei 1.

Iuliu Lagler, Inginer din Lipova. Am primit suma de lei 50, costul abonamentului D-voastre pe a. c.

Ștefan Cristofor, Loco. Am primit suma de lei 60, costul publicațiunii pentru anunțul-reclamă al bodegi D-vs.

Francisc Terdic din Sălaj. Am primit sumă de 800 lei ce reprezintă taxele cuvenite Uniunii și abonamentele la Revistă, pentru persoanele prevăzute în cele două tablouri.

Colonel Sterea, Iași. Am primit suma de 300 lei ce reprezintă cotizația pe anii 1922 și 1923, precum și plata abonamentului pe anii 1922, 1923 și 1924.

AVIS

Alice de calitate bună se găsesc de vânzare la sediul „Uniunii”.

Cartușele Rottweil comandate în Germania au sosit în țară, dar nu s'au pus încă în vânzare la sediul „Uniunii”.

Vom anunța la timp pe domnii membri prin ziare.

Caut una sau două bufnițe tinere și sănătoase.

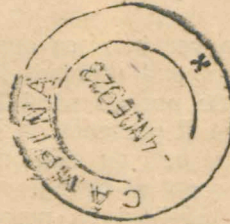
A se adresa: Inginer Ștefan Früstök, Șef de Ocol silvic.

La Făget. — Jud. Caraș-Severin

D-sale

D-lui *Paul Ionescu-Turcu*

Ciampina
Prahova

PREȚUL 5 LEI NUMARUL

Prețul unui număr vechiu simplu 10 Lei
dublu 20 Lei
